Eliminar la història

Autor: Lluís Muntada i Vendrell
Data de publicació: 18-10-2026

Reproduïm, amb el vistiplau i la complicitat de l'autor, l'article "Eliminar la història", del Dr. en Filosofia, escriptor i professor Lluís Muntada i Vendrell (Riudellots de la Selva, 1964), els breus i interessants assaigs del qual podem llegir dilluns, cada quinze dies, a la seua columna d'opinió KEEP CALM del diari El Punt Avui.

El Tribunal Suprem ha ordenat la destrucció dels materials de l'1 d'octubre de 2017 intervinguts pels Mossos d'Esquadra. A la resolució, els magistrats consideren "discutible i sorprenent" que aquests objectes puguin tenir un "valor testimonial o patrimonial" o "connotacions polítiques, institucionals i històriques".

Una de les paradoxes més inquietants de la història és historiar els múltiples intents d'eliminar la història. L'emperador xinès Qin Shi Huang (segle III aC) va ordenar la destrucció exhaustiva dels textos antics per, així, eliminar el passat. És la damnatio memoriae (condemna de la memòria), pràctica especialment referida a la Roma antiga, consistent a esborrar la memòria pública, sobretot la relativa a una persona considerada enemiga de l'Estat o indigna de ser recordada. El sinistre Beria, mà dreta de Stalin, va controlar la policia secreta soviètica, els gulags i moltes de les purgues comunistes. Després de la mort de Stalin, Beria va caure de l'escambell, va ser jutjat i executat. A la següent edició de la Gran Enciclopèdia Soviètica, l'entrada amb el seu nom ja estava esborrada i substituïda per Bering (Estret de Bering). Així es desescriu la història. L'any 2002, quan vaig anar a la Xina per primera vegada, abans d'entrar a la plaça Tian'anmen i dipositar-hi el ram de flors que portàvem, la guia, professional del comunisme, va cridar megàfon en mà: "Aquí no hi va passar mai res! Mai!"

Els poders no eliminen el passat perquè sigui "obsolet". Solen destruir-lo perquè temen que encara sigui viu. Els Papers de Salamanca, botí de guerra, encara no han estat íntegrament retornats. Quan per exemple l'Estat decideix minoritzar l'idioma català, promou per tots els mitjans que aquesta llengua deixi de ser socialment percebuda com un patrimoni prioritari i indispensable per a la comunitat. La batalla per la memòria mai no és una batalla sobre el passat:

és una batalla sobre el relat del present i sobre els futurs que es volen fer impossibles.

Lluís Muntada i Vendrell

Font - El Punt Avui, 27 de juliol de 2026:

https://www.elpuntavui.cat/opinio/article/8-articles/2661773-eliminar-la-historia.html